

KURJER ZAGŁĘBIA

Oziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświęconych.

PRZEDPŁATA. „Kurjer Zagłębia” kosztuje w Sosnowcu z odnośnikiem rocznie mk. 5400, półrocznie mk. 2700, kwartalnie mk. 1350, miesięcznie mk. 450, pocztą mk. 500. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

CENY OGŁOSZEŃ. Za wiersz milimetro-
wy na I-ej stronie mk. 80, na III-ej stronie
mk. 60, na IV-ej stronie mk. 50. Nadesłane
mk. 100. Drobne: poszukiwanie pracy i zgu-
bione po mk. 10, handlowe i inne mk. 20
za wyraz. Zagraniczne 100 proc. drożej.
Konto czekowe P. K. O. № 61369.

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec,
ulica Dęblńska № 1.

Adres dla depezy: „KURJER”-SOSNOWIEC.

Administracja otwarta od 9 rano bez przer-
wy do 7 wieczorem. W niedzielę i święta
od 8-ej do 10-ej rano.

W sprawach redakcyjnych redaktor przy-
muje interesantów tylko od 12 w poł. do 2 pp

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA przyjmu-
ją kantory własne księgarnie w Zagłębiu,
T-wo Akc. „Reklama Polska” w Warszawie
i wszystkie Biura Ogłoszeń w kraju i zagran

Cena pojedynczego egzemplarza **mk. 25.** (Na G. Śląsku **1,75 fen.**) SOSNOWIEC, niedziela dnia 25 czerwca 1922 roku. №140. Rok XVI

CYRK

Dziś w niedzielę 25 czerwca **Ostatnie Pożegnalne Przedstawienia** Dziś w niedzielę 25 czerwca

Popołudniowe o godz. 4 i wieczorem o 8 m. 15. Na popołudniowe przedst. o godz. 4-ej, każda dorosła osoba wprowadza jedno dziecko bezpłatnie, lub też dwoje dzieci wchodzi za jednym biletem!

Dziś ostatni pożegnalny występ wszystkich artystów i artystek! Wieczorem walczą o nagrody: ANDERSEN (Szwajcaria) — SAARELLA (Finlandja), KOŁOSOW (Rostł) — MISZ ex maska (szamp Wiednia) WILDMAN (Lwów) — DEKERT (Śląsk)

Szczegóły w programach.

Kasa czynna cały dzień.

KINO-OAZA

Od wtorku 20 do niedzieli 25 czerwca

Przez wszystkie = piekła =

Sensacyjno-awanturyczny film z przygodami
w 6 ciu aktach.

Z ulubieńcem światowym EDDIE POLO

UWAGA!!! Od poniedziałku 26 czerwca ostatnie pożegnal-
ne występy słynnego boksera i akrobata ulubieńca publiczności **Eddie Polo**
który ukaże się w obrazie p.t. **Po ciężkich próbach**
dramat w 6 aktach.

KINO-SFINKS

Tylko 4 dni! Od piątku 23 do 26 czerwca. Dla młodzieży dozwolony.
3-cia serja p. t.

Ogniste jezioro

z cyklu „Święty Tygrys” dramat sensacyjny w 6 odcinkach.

BACZNOŚĆ! Od wtorku 4-ta serja „Święty tygrys”.

Dr Luftspringer

Choroby skórne i wene-
ryczne.

Przyjmuje od 9—12 i 6—8. Panie 5—6.
Sosnowiec ul. Modrzewska №39 II piętro

Doktor K. Troppauer

Choroby: skórne. włosów, wene-
ryczne. Analizy mikroskopowe.
Przyjmuje od 11—1 i od 5—7 1/2
panie 4—5.

Sosnowiec, Małachowskiego 5
ortier Targowa 2.

Waż.

Rok szkolny dobiegł do końca, w szkołach śred-
nich odbyły się też egzami-
miny nowostępujących. Szkoły średnie państwo-
we, jak wiemy niemal bez
płatne, miały odbyć nie-
zwykle, prawie jarmark
dzieci i ich suwerenów.
Znalazł zastosowanie ustęp
z Pisma Sw. „wielu wez-
wanych, mało „wybranych”
Wybór dokonywać się mu-
siał oczywiście na podsta-
wie umiejętności sprze-
dania wiadomości naby-
tych. Nabywano je naj-
częściej w wyższych od-
działach szkoły powszech-
nej lub od korepetytorów
wypredzających w myśl
złe pojętej zasady Pestalozziego tylko i tylko o

krok swych pupilów. Szko-
ła powszechna, która ma
być podbudową pięciu wyż-
szych klas szkoły śred-
niej niema dotąd progra-
mu skoordynowanego z
trzema niższymi klasami
szkół średnich. Wobec
przeciętnie niskiego po-
ziomu kulturalnego ma na-
uczycielstwo szkół po-
wszechnych nie z wyklę-
trudności do zwalczania
przy wpajaniu elementar-
nych sztuk mówienia, pi-
sania czytania i t. d. W
rodzinie, gdzie ojciec, mat-
ka i t. d. są albo niepi-
śmienni, albo w stanie za-
pominania piśmienności —
każda elementarno-nauko-
wa zdobycz dziecka jest
tryumfem wielkim. Pocz-

cie sprawiedliwości każe
przyznać, że dziecko zdo-
bawające wiadomości
szkolne w otoczeniu ta-
kiem, działającym na jego
instynkt naśladownictwa
w kierunku zgola innym,
dziecko pracujące jak po
grudzie zasługuje na jak-
największe poparcie, a nie
raz na uznanie graniczące
z podziwem. Rodzina je-
go prosta pełna jest po-
dziwu; „zdolny chłopak
(dziewucha), napewno zda”
I przychodzi chwila egza-
minu. Dziecko proletarju-
sza wypowiada swą, z tru-
dem wymozoloną wiedzę
obok dzieci ze sfer, w
których odpowiednie zdol-
ności od wielu pokoleń
wsiały w krew, obok dzie-
ci, które miały dobrych
korepetytorów i t. d. I
nagle okazuje się, że ta
cała orka z tragicznym
możolem odbyta, że to ca-
le „odkrywanie Ameryki”
w opinii najbliższego oto-
czenia na nic się zdało,
mały zapasnik upada wo-
bec współzawodników ze
środowiska szczęśliwszego.

Po egzaminach rozgo-
ryczenie, dzieci się łamią,
rodzice szemrzą głośno:
„inaczej by było gdyby
był syn dyrektora fabry-
ki, kapitalisty i t. d.” Cho-
ciaż nauczycielstwo stara-
ło się uwzględnić powyż-
sze okoliczności, zaw-
sze pozostał wielki mate-
riał do szemrania w gu-
ście powyższym.

Tutaj wracamy do ty-

tułu i staje nam przed o-
czyrma widmo węża owego.
Waż ów, bardzo stary,
miał w żywocie swym fa-
zy rozmaite. Za czasów
rosyjskiego regime'u by-
wał nieraz bardzo uczynny.
Obecnie rzuca „liberum
veto”: „my płacim najwięk-
sze podatki(?) nasze dzieci
powinny kształcić się bez-
płatnie”. Szkoła średnia
państwowa powstają-
ca przez upaństwowienie
najlepiej w danej okolicy
postawionej szkoły śred-
niej prywatnej ma też na-
dal wielki kontyngent dzie-
ci tych, którzy zrezygno-
wawszy z paru przyjem-
ności n. p. kilku dni po-
bytu na kosztownej wi-
legjaturze mogliby utrzy-
mać w danym środowisku
wspaniałą szkołę prywatną
z doborowym personelem
nauczycielskim, a więc
szkołę, która uzyskalaby
od Ministerjum pełne pra-
wa. Wówczas państwowa
szkoła średnia, prawie bez-
płatna, mogłaby na oścież
otworzyć wrota swym bied-
nym małym oraczom, z
których jak okazuje prak-
tyka, nieraz po roku jed-
nym stają się sprawni pra-
cownicy na niwie sztuba-
ckiej.

Idzie tylko o poskro-
mienie owego węża w kie-
szeni, węża, któremu w
naszej narodowej termino-
logii przysługuje miano:
„Obcy sprawie wspólnej”.

W. W.

Stosunki polsko-ukraińskie.

(Wywiad z posłem Ukrainy p. Szumskim.)

Po powrocie z Charko-
wa, poseł Ukrainy sowie-
ckiej p. Szumski, oświad-
czył przedstawicielowi W.
A.P.a, w sprawie stosun-
ków polsko-ukraińskich,
co następuje: Odpowia-
dając na pytania, jakie są
realne rezultaty polepsze-
nia polsko-ukraińskich sto-
sunków, muszę zaznaczyć,

że polepszenie stosunków
nie zawsze można konkret-
nie określić, gdyż istnieją
nader ważne, a zarazem
nieuchwytnymomenty. Nie
można pominąć chociażby
tego faktu, że już od pół
roku niema tego napływu
protestów, jakim charak-
teryzował się początek na-
szych dyplomatycznych

stosunków. Nie można na-
turalnie powiedzieć, że u-
dało nam się zlikwidować
ciężkie następstwa wojny
i że możemy już całkowi-
cie urzeczywistnić niezbe-
dne w interesach obydwu
narodów zbliżenie gospo-
darcze, lecz względnie spo-
kojna atmosfera ubiegłego
półroczia daje możność
przygotować i postawić na
porządek dzienny cały szereg
przewidywanych przez
traktat ryski konwencji i
dodatkowych układów bez
których niemożliwym jest
ustalenie normalnych eko-
nomicznych stosunków.
O k r e s ten, poświęcony
przygotowaniu gruntu dla
nawijania stosunków eko-
nomicznych daje także i
pewien realny rezultat gos-
podarczy. Tak n. p. za
ostatnie czasy przez pol-
sko-ukraińską granicę prze-
szło z Ukrainy około 300
wagonów surowca zwierzę-
cego i roślinnego, wartości
około 2 miliardów pol.mk.
i na Ukrainę około 700
wagonów produktów żyw-
nościowych, manufaktury
i innych towarów, a w
dniach najbliższych powin-
no przejść jeszcze około
600 wagonów. Należy przy-
puszczać, że w związku z
pomyślnie zapowiadają-
cym się urodzajem i co z
tego wynika, z powiększe-
niem siły nabywczej lud-
ności, handel zagraniczny
Ukrainy znacznie się roz-
winie. Dla dalszego nor-
malnego rozwoju gospo-
darczych stosunków z Pol-
ską niezbędną jest już pod-
stawa prawna, mianowicie,
traktat handlowy zawar-
cie którego, z przyczyn
niezależnych od rządów
sowieckich, odwieka się.

Co się tyczy wrażenia,
jakie wywarł na Ukrainie
polski kryzys gabinetowy
to prasa nasza dostatecz-
nie je odzwierciadla. Kry-
zys ten nie jest rozpatry-
wany, jako zwykły kry-
zys gabinetowy. Z chwi-
łą gdy pogłębił się on, do-
cierając aż do samych
podstaw konstytucji i gdy
towarzyszą mu z jednej
strony, takie mowy, jak
mowa posła Daszyńskiego
i innych, a z drugiej ko-
mentarze prasy narodo-
wo-demokratycznej, kry-
zys ten wywołuje w pub-
licznej opinii Ukrainy czuj-
ność i naprężoną uwagę.
Nasza prasa wyraża oba-
wę, że polsko-sowieckie
stosunki, które w ostatnich

czasach znacznie się pole dany dla obydwu naspszyły, mogą ponownie u-rodów.
ledz wahaniom, niepoż-

Sisty z Górnego Śląska.

Śląsk wraca na łono Ojczyzny. Radość w Polsce, żałoba w Niemczech. Przejęto już prawie wszystkie urzędy. Powitanie wojsk polskich. Nieco o poczcie i ruchu kolejowym. I na Śląsku powstana „korytarze”. Przyszłe zadanie.

(Od naszego korespondenta.)

Katowice, 20 czerwca.

Ludność polska w przyzna nej nam części Górnego Śląska przeżywa obecnie chwile najwyższej radości z powodu ostatecznego połączenia tej ziemi państwowej po kilkowiekowej rozłące z jej macierzą Polską. We wtorek o godzinie 12 przed południem wkroczyły do Katowic pierwsze oddziały wojsk polskich. Doznaly tutaj przyjęcia jaknajserdeczniejszego. Komitet polski w Katowicach i Komitety przyjęły, jakie utworzyły się we wszystkich innych miastach i większych gminach polskiej części Śląska przygotowały już wszystko do jaknajokazalszego przyjęcia wojska i władz polskich. U wylotów głównych ulic w Katowicach powstały dużym nakładem pracy i kosztów monumentalne bramy i łuki tryumfalne, przyozdobione w sztandary o barwach polskich, zieleń i girlandy z kwiatów, nieomal na wszystkich domach powiewają flagi polskie, wszędzie widać Orła Białego na czerwonym polu, godło Rzeczypospolitej. Na Zawodziu (przedmieście Katowic), skąd w kierunku na Katowice posuwały się wojska polskie, górnicy wzniesli olbrzymią bramę tryumfalną z samych bloków węglowych...

Podczas, gdy ludność polska śląska wśród takich objawów najżywszej radości przyjmuję wojsko polskie, w którym widzi swego wybawcę z niewoli długowiekowej i obrotę swoją przed „możliwymi w przyszłości dalszymi zakusami niemieckimi, Niemcy na wielką skalę zainscenizowali „żałobę” o „zrabowany” im, jak twierdzą Górny Śląsk. Komedja żałoby odbyła się na rozkaz urzędowy w niedzielę ostateczną w całym Niemczech.

Z gmachów, zwłaszcza rządowych i publicznych, na znak owej żałoby powiewały flagi o barwach pruskich i niemieckich, opuszczone do pół masztu. Większą jeszcze była żałoba protestantów pruskich, bo na rozkaz niemieckiego synodu ewangelickiego we wszystkich kościołach ewangelickich w Prusiech w ubiegłą niedzielę pół godziny bito we wszystkie dzwony na znak żałoby o Górny Śląsk, i odprawiano na bożeństwa „żałobne”.

Niech żałują i pokutują bo mają za co!

Przejmowanie urzędów administracyjnych jak politycznych i publicznych tymczasem rażno postępuje naprzód. Prawie we wszystkie urzędy już przejęto, przedewszystkiem koleje i pocztę, a w Katowicach także policję. Od niedzieli pełni w Katowicach służbę 400 urzędników polskiej policji państwowej. Dziarskie postacie ich w zgrabnych mundurach wzbudzają podziw i zadowolenie, że zaś zadanie swe co do utrzymania porządku i walki z bandytyzmem pojmują serio świadczy ich ciężkie uzbrojenie, wszyscy bowiem mają przez ramię przewieszane karabiny.

Poczta polska od dzisiaj rozpoczyna urzędowanie i również od wczoraj t. j. od poniedziałku, wchodzi w użycie nowe znaczki pocztowe dla województwa Śląskiego, a tracą swoją wartość dotychczasowe znaczki plebiscytowe, które narazie w niemieckiej części Śląska pozostają w użyciu. Ruch pocztowy z Polską i odwrotnie narazie pozostawiać będzie jeszcze dużo do życzenia. Tak na przykład wzbroniona jest wysyłka pieniędzy z Polski za przekazem pocztowym. Ogółem otrzymała Polska na Górnym Śląsku 127 większych

i mniejszych urzędów pocztowych.

Z przejęciem kolei wszedł też w życie w nocy z niedzieli na poniedziałek nowy rozkład jazdy. Nowy rozkład ustalono w porozumieniu z niemiecką dyrekcją Kolejową w Gliwicach. Zmiany okazały się koniecznymi ze względu na lepsze połączenie Śląska z Polską, i ze względu na nową granicę celną gdzie na stacjach pogranicznych, jak Król. Huta, Bytom i t. d. pociągi będą miały dłuższe przystanki niż dotąd (pół godziny).

Z nowego rozkładu podaje następujące najważniejsze, czas odjazdu z Katowic:

do Warszawy pociągi posp. o 10.02 i 11.20 rano i pociąg osob. o 10.50 rano.

Do Sosnowca pociągi posp. o 5.45, 10.02 rano i 7.10, 8.40, 10.50 i 11.20 wieczorem, i pociągi osobowe o 8.13 i 10.45 rano i 2.50 5.55 popoł.

Do Berlina pociągi posp. o godz. 7.42 i 11.12 przed połud. i o g. 8.35 i 11.00 w nocy.

Niestety, nie udało się uniknąć tego, że na G. Śląsku powstały na podobieństwo t. zw. korytarza wschodnio-pruskiego aż dwa korytarze. Kto będzie chciał jechać naprzekład z Katowic najprostszą drogą do Lublina, należącego również do Polski, będzie musiał jechać przez teren niemiecki (przez Bytom), a kto z Bytomia będzie chciał wyjechać na granicę niemiecką do Ciasnowa (w okolicy Lublina) będzie musiał jechać przez teren polski (Lubliniec). Ruch kolejowy przez te korytarze tak dla osób jak dla towarów uproszczono jednak w ten sposób, że nie będzie się dokonywało ani rewizji paszportowych, ani celnych. Za to wagony na granicy polskiej będą plombowane wzgl. zamykane, zanim się udadzą w podróż przez korytarz niemiecki, i otwierane będą dopiero u celu podróży, na następnej stacji polskiej. Podobna procedura zaprowadzona będzie dla pociągów niemieckich, przejeżdżających przez korytarz polski. Podróżni nie będą więc mogli przez ten czas pociągu opuścić. Nawet okna będą przez ten czas zamknięte.

Doszlśmy więc nareszcie tak daleko, że część Górnego Śląska ostatecznie przeszła pod panowanie polskie. Ale ileż nowych wielkich zadań czeka nas jeszcze w wielkiem,

z takim trudem zdobytem „przedsiębiorstwie”, jeśli użyć mogę słów piosła Koriantego. Mimo suwerennego stanowiska Polski na Górnym Śląsku jeszcze przez 15 lat pełnić tu będzie władza międzynarodowa niejako rolę mentora. Wielkie zadania czekają też przyszły Sejm śląski, który, jak wiadomo, zebrać się ma w w dwa miesiące po objęciu kraju przez Polskę. Wybory do Sejmu śląskiego poprzedzi, jak się zdaje bardzo ożywna walka wyborcza.

Aleksy Pajk.

TELEGRAMY.

Porozumienie angielsko-włoskie.

BERLIN. (WAP) Z Hagi donoszą, że delegacje angielska i włoska będą występowały na konferencji solidarnie bro niąc programu angielskiego.

Brednie niemieckie.

CHARKOW. (WAP) Prasa sowiecka powtarza za prasą niemiecką, że armja polska znacznie wzmacnia swoje siły na pograniczu polsko-ukraińskim. Przez Lwów, rzekomu, wysłano na granicę 4 dywizje polskie

Włoska książka żółta.

RZYM. (WAP) Rząd włoski ma wydać żółtą książkę, poświęconą konferencji genueńskiej.

Przesyłki do Rosji.

WARSZAWA. (WAP) Jak się dowiadujemy za pośrednictwem amerykańskiego komitetu w Warszawie wysłano przez osoby prywatne do Rosji i Ukrainy około 100 tys. przesyłek żywnościowych oplaconych od 10 do 50 dolarów za przesyłkę.

Z G. Śląska.

Wiadomości z G. Śląska.

Dzienniki donoszą, że górnośląska umowa amnestyjna zo

stała zawarta przez pełnomocników Polski i Rzeszy Niemieckiej.

Oddział Polskiej Krajowej Kasy Pżyczkowej w Katowicach rozpoczął swe czynności 20b.m.w biurze przy ul. Gutenberga №16 lp.

Przewodniczący rady miejskiej w Katowicach dr. Rejchelt, wygłosił mowę podczas wkroczenia wojsk polskich do Katowic. Powszechną uwagę zwrócił fakt, iż niemieckie sprawozdanie tej mowy zupełnie się różniło od sprawozdań polskich. Mianowicie w niemieckich sprawozdaniach umieszczone następujący ustęp: Wkroczenie wojsk polskich do Katowic nie może u ludności niemieckiej „wzbudzić żadnego uczucia radości, bo jest ono tylko wynikiem genewskiego gwałtu. Jak stwierdza „Kato wizer Ztg.” dr. Rejchelt ustępen ten dopisał do swej mowy a rozesał do pism niemieckich. Znalazłszy się jednak w obliczu wojsk polskich i wodza Szeptyckiego, powiedział mowę bardzo lojalną i pokorną

Prasa donosi, że rządy Polski i Niemiec przedstawiły Radzie Ambasadorów nowe wnioski w sprawie likwidacji szkód wyrządzonych przez powstania górnośląskie.

Rząd niemiecki ma domagać się wyrównania strat, dochodzących do 4 miliardów marek niemieckich.

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

Wielkie manewry czerwonej armji urządził Trockij w lipcu koło Smoleńska i Kijowa.

28 bm. otwarta będzie we Lwowie wystawa łowiecka.

Statek szkolny, Lwów, który wyjechał z Gdańska z ładunkiem drzewa, przybył już do Anglii. Podróż ta ma na celu wyszkolenie uczniów szkoły marynarki handlowej i jednocześnie pokrycie kosztów podróży z opłat za przewóz drzewa.

B. minister skarbu L. Biliński organizuje do spółki z bankierami wiedeńskimi bank austro-polski. Bank ten będzie miał na celu załatwianie interesów bankierów wie

JAN BERNY.

Tajemniczy strzał.

14)

POWIEŚĆ.

Przekład z francuskiego.

Nawet Tomasz uczył niepokój. Guidé — wie dział o tem dobrze — był jego osobistym nieprzyjacielem.

Stary ten sługa Gonsollina ze złością patrzył na wejście do służby drwala.

Kolegować z człowiekiem, którego nieraz zaskoczył na kradzieży zwierzyny, kolegować ze złodziejem, było dla starego strażnika upokarzającą rzeczą i to go oburzało.

Nie ukrywał też przed swym panem niezadowolonia i zdziwienia.

Na to mu kupiec drzewa odpowiadał:

— Cóż chcesz mój Guidé; to sprawa przy jemność mojej żonie.

Strażnik chwilowo ukrył swą nienawiść.

Dla Tomasza był grzeczny, ale i nie spuszczał go z oka.

Czy widział więc tę schadzke?

V

Co rok w lecie generał Hormais przepędzał kilka dni u pana Gonsollina wraz z Zuzanną.

W owej epoce Franciszek przebywał na kursach lekarskich w Paryżu, dlatego rzadko kiedy zjawiał się w Saint-Cloud.

W czasie wakacji wrześniowych młodzieniec na dwa lub trzy tygodnie przyjeżdżał do generała i siostry, a potem wyjeżdżał, nie z powrotem do

Paryża, gdyż kursa zaczynały się w październiku a nawet w listopadzie, lecz puszczał się w podróż po Francji, lub po Włoszech, Hiszpanji, Anglii, albo Niemczech.

Nareszcie po ukończeniu uniwersytetu i świetnej doktryzacji, Franciszek powrócił do Saint-Cloud, ażeby tu osiąść i wyrobić sobie praktykę, i wtedy to stosunki ojca jego z Gonsollinem doprowadziły go do znajomości z Magdaleną.

Słyszał on już dawniej o jej czarującej piękności i o dziwnym zamąpójściu.

O ile sobie przypominał, dwa czy trzy razy widział już ją, gdy była młodą panienką. Magdalena bowiem nie była rodem z tych stron, a Franciszek już od dwóch czy trzech lat mieszkał w Paryżu, kiedy Reynand, ojciec, zamianowany został podinspektorem lasów Saint-Cloud.

Pani Gonsollin więc prawie nie znał.

W pierwszych czasach, po osiedleniu się, mając dość wolnego czasu, skwapliwie pochwylił sposobność rozrywki.

Nietylko zawiązał stosunki z panem Gonsollinem, które przerwały jego pobyt w Paryżu, lecz wkrótce pociągnięty się czuł do Bouchoux uczuciem głębszem, które Magdalena w nim wzbudziła.

Od pierwszych odwiedzin uczył się wzruszonym.

Nigdy jeszcze nie kochał. Miłostki studenckie zaledwie musnęły jego życie, nie naruszyły duszy. Pokochał nagle i z całym uniesieniem lat trzydziestu, nieświadomych miłości, oddał swe serce odrazu, bez namysłu żadnego.

Zresztą znalazł Magdalene, dziwnie usposobioną do wywzajemnień w tej miłości.

Uczucie Lhoira, jakkolwiek tak głębokie i pełne przywiązania, obudziło w niej tylko litość.

Przez chwilę sądziła, że także go kochać będzie Owego dnia mianowicie, kiedy Tomasz, zmie

niony, w przystępie wzniesłego szału, chciał się zabić, ażeby młodej kobiecie sprawić okropne i najwyższe zadowolenie, z tej pewności, że był człowiek, który sobie dla niej życie odebrał.

Owego dnia Tomasz nie odgadł, że Magdalene zwyciężył.

Zanadto był lękliwy, za wiele było szczerości i pokory w jego miłości, ażeby wyzyskiwał szanse powodzenia.

Nie dostrzegł nic.

Potem zaś miłość Lhoira była dla młodej kobiety tylko rozrywką wśród smutków i nudów, jakich doznawała.

W tem usposobieniu umysłu ujrzała Franciszka Hormais.

Zrozumiała prędko, jakie wrażenie wywarła na synu jenerała, a sama także czuła się całą wzruszona i drżąca, za każdym razem, gdy spodziewając się odwiedzin rodziny Hormais, udawała się na jej spotkanie do doliny Saint-Cloud, wespół z panem Gonsollinem.

Jechali doliną, u podnóża gór i naraz różniali zdaleka, na bielejącej drodze, wśród jasnego blasku słońca porannego, powóz, wiozący Zuzannę, niedbale wyciągniętą, gdy pan Hormais i jego syn jechali za powozem lub przed nim konno.

Skoro zobaczono się i tu i tam, Zuzanna i Magdalena powiewały „chustkami i wkrótce powozy się spotykały.

(d. c. n.)

deńskich, którzy przed wojną eksploatowali całą Małopolskę. Należeli się obawiać by ten nowy występ p. Bilińskiego nie sprowadził nowej dewaluacji marki-polskiej, której byliśmy świadkiem w ubiegłych latach.

* Senat i rada miejska w Gdańsku opracowuje drańskie prawa przeciw Polakom w obronie niemczyzny w Gdańsku. Sprzedaż nieruchomości ma być uzależniona od pozwolenia senatu, a nowi właściciele domów, Polacy, mają płacić wyższe podatki.

** Senat amerykański uchwalił zmniejszyć załogę marynarki do 80 tys. żołnierzy, a kredyty do jednej trzeciej w stosunku do roku ubiegłego.

* W Insbruku rozpoczął się kongres międzynarodowej federacji syndykatów chrześcijańskich.

Felcerzy protestują.

(Nadane).

Nareszcie wyrywa się głos zbiorowy z piersi zrozpaczonych felcerów pod adresem dostojnika zdrowia publicznego jakoby rząd wydawał rozporządzenia niezgodne z prawem felcerskim a zapominają o tym że tylko bezprawie stworzyło felcerstwo, potrzeba wyjątkowa, czas odległy, czas nie znający druku jest koroną tego zawodu. Dlatego też felcerstwo stale było ignorowane otoczone bezprawiem, kto chciał to w nim pozostać, kto chciał atakować, z jednej strony nieliczny odłam coś pracował dla zdobycia stopnia, z drugiej zaś strony daleko liczniejszy odłam bez pracy powiększył jego grono i tak szło naokoło. Ciemnota i rozrzucone stępy Rosji podrymywały ten zawód aż nareszcie zmarłych wstała Polska wzięła się obecnie energicznie do usunięcia tej bolączki z grzbietu nauki medycznej. Zamyka się szkołę i wszystkie inne drogi aby mieć tę pewność, że z tą specjalnością, wynalazkiem średniowiecza lub jeszcze odleglejszych czasów raz na zawsze się załatwiono. Jednostkom stojącym na czele państwa nie można mieć za złe, jeżeli chcą ulepszyć system leczni-

czy, tak samo jak nie można mieć za złe wynalazcy za odkrycie nowych dróg do zbawienia ludzkości, niszcząc tym sposobem dotąd przyjęte zasady. Z tym ludzkość się liczy, ogół zaś felcerski z tą ewentualnością się nie liczył zapomniawszy zupełnie że zbliży się chwila kiedy grunt pod nogami zachwiał się może. Bo jak inaczej? Czy posiadamy jaką siłę moralną za sobą w postaci własnej literatury, nauki? własne warsztaty pracy? Nie! Odgrywaliśmy rolę pośrednią pomiędzy lekarzem a chorym, niekiedy podrzędna, całość naszej pracy składała się z różnych skombinowanych części a wszystko razem przypomina wielkie zero. Obecnie postęp ciśnie nas! Z drugiej zaś strony grożą nam... że możemy być karani nie licząc się ze ścisłą literą prawa... Otóż ci sami co nas wymyślił, hodował a obecnie uważając naszą misję za wystarczającą sami zawiesili miecz Damoklesa nad naszymi głowami... Za co? Czy zato, że twórcą tego zawodu był lekarz?

Uniwersytet, urząd lekarski, komisja wojskowo-lekarska fabrykowały go! Filar postępu i kultury lekarz z dogorywających felcerów chce stworzyć i alangę przestępców! Bo trzeba poznać prawo pracy felcera. Czynność tego rodzaju co oddychanie uznana u wszystkich za moralny objaw życia w tym wypadku może się nie dotyczyć człowieka-felcera. W podobieństwie do tego przykładu podobne są wszystkie przepisy dla felcera jak: ratuj człowieka a ratując go możesz być ukarany i pozbawiony pracy. W wypadkach nagłych ma wszystko robić w zasadzie niewolno mu nie W ten sposób jeden przepis sprzeczny jest z drugim i wręcz wiściotwisz niema za sobą żadnych podstaw prawnych. Rozumiem, że za czyn karygodny odpowiada i lekarz ale trudno winić nieodświadczonego felcera za „coś” więcej pracy u chorego bez szkody dla tegoż. Nie bronie absolutnie felcerstwa bodajby już nie istniało... nie mogę go bronić z punktu nauki i postępu czasu ale muszę bronić tych, którzy często nieświadomie, bezwiednie, wprost z przyzwyczajenia mogą wpaść w sieci przestępcze....

Wiek całe chirurg upijał a nie usypiał chorego do operacji....

Wiek całe terapeuta leczył gorączkowe choroby upustem krwi....

Wiek całe praocjowie za, miast aeroplanem, koleją, samochodem jeździli razem, a felcer za co zawinił? za co ma być karany? Czy za to, że był bezmyślny a stworzył go i myślał za niego lekarz?

H. Szer,

Dekoracja Zagłębia w minionych dniach.

Od naszych czytelników otrzymujemy liczne uwagi porównawcze na temat sposobu uroczystości ostatnich dni na Śląsku i w przyległym Sosnowcu, który jako najbliższe miasto polskie nabierał cech przedstawiciela polskości wobec Ślązaków, zupełnie zresztą niezasłużenie. Istotnie uderzała nas wszystkich technika Ślązaków także i w tej dziedzinie trzeba pamiętać, że i urządzenie obchodów narodowych wymaga sprawności organizacyjnej. Ktoś co bierze na się czynność organizatora uzupełnień uczu zbiorowych, powinien postarać się o organizację rozprzedaży kokardek, nalepek, chorągiewek, ozdób roślinnych etc. Inaczej trudno wymagać od przeciętnego obywatela by lepił chorągiewki, zrywał pod nieobecność policji zieleninę, szukał w inwentarzu domowym substancji na kokardzie i t. d. Możemy zapewnić braci śląskich, że cieszyliśmy się nie mniej od nich ale nie naszą winą żeśmy technicznie trochę pośuszerali. Czytelnik nasz zauważył słuszenie wśród ozdób Sosnowca dywan niewytrzępany na balkon, któremu sekundowały opodal suszące się materace i inne części familijne. Banderja śląska złożona z niezwykle sympatycznych piastowskich typów gospodarzy istotnie nie spotkała przyjmujących, pamiętać jednak należy, że w dniu tym wędrowaliśmy wszyscy do Katowic a i sam piszący spotkawszy jeźdźców w parku jednej ze szkół, nie mógł poświęcić im więcej czasu, spieszył bowiem na Śląsk. Wstrzemięźliwość w okrzykach „niech żyją”, okłaskach jest niestety właściwością nas „okutych w powiciu”.

Psie Pole, Płowce, Grunwald, Września i górnośląskie trzy powstania — to czas, co serc ogniwa ścieśnia, to pieśń, co Jutrem wciąż podzwania!

to sen, co dziś się ucieleśnia i bije chwilą zmartwychwstania!

Psie Pole — Płowce — Grunwald — Września i górnośląskie trzy powstania

to wyzwolenie z jarzma kłeski, na której wreszcie wolny człowiek, ostatnią łzę otarłszy z powiek — zatyka sztandar swój zwycięski,

i kres dziś kładzie ducha wzrost ten osławionemu „Drang nach Osten!”...

E. Klonecki.

Kronika.

— **Posiedzenie Rady Miejskiej.** Na czwartkowym posiedzeniu rady miejskiej załatwiono następujące sprawy: 1) dokonano wyboru komisji rozjemczej, w sprawie sporu z elektrownią, do której weszli p. Wiczorek i p. Gallot. 2) wybrano p. K. Wosińskiego do komisji szacunkowej podatków szkolnych, w miejsce p. Laska, który opuścił Sosnowiec. 3) postanowiono zakupić dom od Kasy Chorych przy ul. Wawel. 4) uchwalono z kasy miejskiej wyasygnować 216000 mk., na kursa dla analfabetów. 5) Nie zezwolono na skład nafty i oleju p. F. Kiepsizowi, który znajduje się przy ulicy Nowokoscielnej i polecono by p. Kiepsiz rozbrajał zbiorniki, wybudowane bez zezwolenia. Następne posiedzenie rady miejskiej odbędzie się w nadchodzący wtorek.

— **Ze stowarzyszenia Kupców polskich.** Organizacyjne zebranie zarządu i Komisji rewizyjnej Stow. Kupców Polskich w Zagłębiu odbędzie się w nadchodzącą środę t.j. dnia 28 b.m. w lokalu Banku Przemysłowców w Sosnowcu przy ul. Dębińskiej. Początek zebrania o godz. 5 po poł. Upraszają się wszystkich członków o punktualne przybycie.

— **Wycofanie znaczków pocztowych.** Ministerjum poczt i telegrafów podaje do wiadomości: Z dniem 15 sierpnia b. r. wycofane będą z obiegu następujące znaczki pocztowe: 1. Wartości fenigowych, mianowicie 3, 5, 10, 15, 20, 25 i 40. 2. Wartości markowych dużego formatu 1, 1 i pół, 2, 2 i pół, 3, 5, 10 czerwone i 20 zielone. 3. Dopłaty niebieskie wartości halersowych (kwadratowe): 2, 4, 5, 10, 30, 50 i 100. 4. Wszystkie wartości znaczków pocztowych t. zw. konstytucyjnych: 2-markowych 3, 4, 6, 10, 25 i 50. 5. Wszystkie wartości znaczków Czerwonego Krzyża: 1-markowych 6, 10 i 20.

— **Podziękowanie.** Zarząd Koła inwalidów Zagł. Dąbrow. składa tą drogą Tow. Akc. „Piast” w Będzinie za otrzymane 100.000 mk. staropolskie „Bóg zapłać”.

— **Organizacja wyższych kursów naukowych w Sosnowcu.** Towarzystwo nauczycieli szkół średnich w Sosnowcu postanowiło zorganizować w bieżącym roku poczynając od 1 października „wyższe kursy naukowe” w Sosnowcu, przeznaczone w szerokim znaczeniu. Kursy stanowiące wyższy szczebel t. zw. uniwersytetów ludowych mają za cel, uświadamianie w dziedzinie podstaw i rozwoju kultury współczesnej. W tym celu odbędzie się dnia 24 czerwca

TEFFI

Wakacje.

Mówi się, że podczas wakacji człowiek wypoczywa, w rzeczywistości jednak wszyscy byli bardzo zajęci.

Lola cały dzień zajmowała się chudnięciem, ponieważ na jesieni miała się uczyć deklamacji, a deklamować lubiła tylko rzeczy wzniosłe i poetyczne, jak „Stłuczona waza”, „Ja chudnę z każdym dniem”, „Śmierć moja przyjdzie wiosną”, „Dlaczego wędna róża w mym ogrodzie” i t. p.

— Jak będę mogła powiedzieć wobec publiczności, że umarłam, jeśli wyjdę na estradę z czerwonymi policzkami — martwiła się Lola i odsunęła talerz z zupą.

Młodsza siostra Loli, pierwszoklasistka Marysia, też była bardzo zajęta. Zeby uzdolnić ją w matematyce, nauczyciel arytmetyki kazał jej podczas lata rozwiązać pięćdziesiąt zadań.

I codziennie od obiadu do podwieczorku, w czasie największego upału, gdy muchy brzęczą i dokuczają, męczyła

się Marysia nad zadaniami i pomimo swej gorliwości, nie mogła rozwiązać ani jednego.

— Boże, Boże! Co ja biedna pocnę? Tutaj chyba jest omyłka w odpowiedzi. Albo błąd drukarski!

I szła do Loli prosić ją o pomoc w nieszczęściu. Ale Lola siedziała zła z zacziśniętymi ustami i myślała o leguminie, którą wszyscy będą jedli oprócz niej.

— Nie dla mnie... nie dla mnie — rozmyślała gorzko Lola. — Czego chcesz ode mnie, wciąż mi przeszkadzasz!

— Zadanie mi nie chce wyjść — płaczliwym głosem rzekła Marysia. — Patrz: młeczkarz sprzedał trzy łokcie jabłek... Mój Boże, nie nie rozumiem. Nie mogę rozwiązywać zadań w lecie, wszystko mi się w głowie kręci.

— No, czegoż ryczysz jak krowa! — mitygowała siostrę Lola. — Takiego głupiego zadania nie możesz rozwiązać?

— Co mam robić?

— Ależ to zupełnie proste zadanie. Co tam masz, młeczkarza? No to podziel młeczkarza i odczep się!

— Ależ, kiedy on się nie dzieli!

— No to pomóż!

— Łatwo ci powiedzieć! Spróbuj sama.

— Wynos się w tej chwili i nie zawracaj mi głowy głupstwami. Jeśli tobie zadano, to powinnaś sama rozwiązywać. Jaka korzyść wyniesiesz, gdy ja za ciebie będę się uczyła?

— Powiedz lepiej, że nie potrafisz.

— Głupia jesteś!

— Sama jesteś głupia!

— Powiem tatusiowi, to ci pokaże!

Ten ostatni środek pedagogiczny pomagał najlepiej: Marysia odchodziła z głośnym płaczem, pozostawiając Lolę w samotności ze smętnymi myślami o leguminie.

— Nie dla mnie... nie dla mnie nadejdzie wiosna...

Przyszła stara gospodyni, podparła po babku głowę i z głębokim współczuciem patrzyła na Lolę, jak na chorą krowę.

— Dlaczego nic nie jesz moje dziecko?

Co? Wczoraj na śniadanie upiekłam umyślnie dla ciebie kartoflane placki. Zeszłego roku jadłaś i palce zbliżywaś, a teraz do ust nie wzięłaś! Może były złe zrobione? Może śmietany było za mało? Powiedz.

— Poprostu mi się jesć

nie chce — odrzekła ze smutkiem Lola.

— Czekaj no, Maciej obiecał, że nałowi raków. Ugotuję ci twoją ulubioną zupę rakową. Tem już chyba nie pogardzisz.

— Nie, na miłość Boską, nie! — wybuchnęła Lola. — Nie chcę rakowej zupy. Na samą myśl robi mi się niedobrze.

— Tylko teraz tak mówisz. Jak postawię na stole, inaczej będziesz śpiewała.

Lola jęknęła:

— Nie chcę! Nie chcę! Nie męcz mnie! Idź sobie!

Stara z przestrachu kiwała głową i odchodziła na palcach.

Lola podchodzi do lustra, wciąga jak tylko może, swe tłuste, czerwone policzki, podnosi brwi i deklamuje:

„Dlaczego jestem tak biała, i dlaczego smutek wciąż u mnie gości?”

Ale tłuste, czerwone policzki znów wracają na miejsce i twarzyczka Loli wcale nie odznacza się bladością, ani smutkiem.

Lola zamilkła i hachnienie prysło. Podchodzi do otwartego okna i wdycha głęboko. Uderzył ją pływający z kuchni zapach smażonych kotletów. Wtem wpada Marysia.

Twarz ma rozradowaną i tryskającą szczęściem:

— Lola, Lola! Zadanie mi wyszło! Jak Boga kocham! Patrz! podług odpowiedział!

— To niemożliwe!

— Patrz! Odpowiedz ta sama!

— To niemożliwe! Musiałas się gdzieś omylić, i dlatego ci wyszło! Pokaż no, sprawdzimy!

Zaczęły sprawdzać.

— A to co? — zapytuje Lola. — Pocos tu dzieliła 40 przez pięć? Co?

— No tak, — jaka się Marysia, — czterdzieści osób zjadło po pięć jabłek...

— No to przecież trzeba mnożyć, a nie dzielić! Ech, ty matematyczko! Nie mówiłam, iż dobrą odpowiedź otrzymałaś przypadkowo. Idź i prze-rób jeszcze raz.

Marysia zaczerwieniła się, wydeła policzki i odchodzi ze spuszczoną głową.

— Nie dla mnie... nie dla mnie przyjdzie wiosna... — szepcze Lola.

Z kuchni zalatuje zapach smażonych kotletów.

(Spolszczył Tur.).

w lokalu gimnazjum żeńskiego (Małachowskiego 7), zebranie informacyjne na którym powyższa sprawa będzie omawiana.

— **Stawna „Makkabi“** krakowska przyjeżdża do naszej „Victorji“ na zawody kołowe. „Victorja“ cieszy się w Krakowie piękną opinią skoro światowej sławy kluby jakim jest pierwszoklasowa „Makkabi“ rozgrywa z nią mecze. Dziś o godz. 4 po poł. boisko „Victorji“ przy ul. Długiej będzie miało zaszczyt gości Makkabi o ile stan pogody nie wpłynie na rozegranie zawodów.

— **Stan rynku pracy w Zagłębiu Dąbrowskim.** W dniu 15 czerwca r.b., ogólna liczba bezrobotnych na terenie Zagłębia Dąbrowskiego wynosiła w przybliżeniu 3000 osób. Liczba ta obejmuje w połowie robotników pozostających bez pracy w przemyśle metalowym i włókienniczym, a reszta t. j. w liczbie z górą 1500 składa się z robotników niewykwalifikowanych, którzy stale oczekują dorywczej pracy. Nadmienić należy, że z pomiędzy wyżej wymienionej liczby są to przeważnie ludzie bez określonego zajęcia t. zw. próżniacy wyczekujący stale wygórowanych warunków płacy. Tutaj podnieść należy, że obecnie emigracja do Francji ustała, a robotnicy sezonowi, którzy mogli wyjechać do Austrii na roboty polne, z powodu spóźnionej pory obecnie nie mogą emigrować.

— **Szalona jazda.** Dnia 21 b.m. przy ulicy Dietlowskiej wypadł pod koła samochodu 10 letni Bogusław Łączkowski, który przewieziony do szpitala pogotowskiego, w kilka minut zmarł. Najwyższy chyba czas, aby rząd wydał odpowiednią ustawę, zabraniającą wyścigów po ulicach miast.

— **Widmo strajku górników w Zagłębiu Dąbrowskim.** W radzie przemysłowców w Dąbrowie Górniczej, odbyła się dnia 23 czerwca konferencja pomiędzy przemysłowcami a przedstawicielami związków górniczych. Powodem konferencji były no we żądania górników, którzy domagają się podwyżki płac. Robotnicy żądają 50 proc. podwyżki, zaś przemysłowcy zgadzają się tylko na 10 proc. W tej sprawie odbędzie się ponowna konferencja dn. 27 czerwca t. j. we wtorek, na której ostatecznie ta sprawa ma być załatwiona.

— **Echa strajku w Dąbrowie „Hucie Bankowej“.** Dowiadujemy się z wiarygodnego źródła, że związek górników dla bezrobotnych z „Huty Bankowej“ wyasygnował nie 3.000.000 mk. pol. (jak doniosły niektóre tutejsze dzienniki) lecz 7.500.000 mk. pol.

— **Zuchwała kradzież.** W nocy z dnia 21 na 22 b. m. nieznani sprawcy zakradli się za pomocą dobranego klucza do mieszkania p. Orłowskich, zam. przy ulicy Dęblińskiej № 15, gdzie skradli skrzynkę z pod biurka. W skrzynce tej znajdowały się biżuterja, stolowizna itp. kosztowności, należące do p. Orłowskich oraz D-ra Melodysty, którzy po pożarze Banku Przemysłowców z braku odpowiedniego mieszkania, zapakowali ubrania i kosztowności w paki i tym sposobem, rzeźmieszkami mogą łatwiej je wynosić. Sądymy, że energiczna nasza policja zajmie się tą sprawą, tak że na wykrycie sprawców poszkodowani nie będą długo czekali.

Kronika policyjna.

Dn. 22 b. m. niewykryci sprawcy skradli 5 tuzinów fartuchów damskich z budki na placu targowym w Sosnowcu wart. 50.000 mk., na szkodę Herszkowicza Chaima, zam. w Sosnowcu przy ul. Modrzejskiej 47. Dalsze dochodzenie w toku.

Dn. 22 b. m. za samowolne zabijanie okna od strychu, na leżącym do Andrejewa Jana zam. w Sosnowcu przy ul. Swobodnej 8, spisano protokół na Kwaśkiewicza Wincentego, zam. tamże, który skierowano do Sądu Pokoju II Okr. w Sosnowcu.

Dnia 22 b. m. za kradzież pakunku z bielizną wart. 10.000 mk. na szkodę Goleniewskiej Eugenji, zam. w Jędrzejowie, spisano protokół na Piętę Helenę, zam. w Miechowie, który skierowano do Sądu Pokoju II Okr. w Sosnowcu. Nadmieniamy, że kradzież popełniona była w Urzędzie Pośrednictwa Pracy w Sosnowcu.

Dn. 22 b. m. niewykryci sprawcy skradli pled z piekarni, wartości 11.500 mk. na szkodę Gutmana Icka, zam. w Sosnowcu przy ul. Tabelnej. Dochodzenie w toku.

Dn. 22 b. m. przez niewykrytych sprawców została skradziona garderoba z mieszkania prywatnego, wart. 164.000 mk. na szkodę Wawrzyńskiej Leokadii, zam. w domach Hu ty Miłowickiej w Sosnowcu. Dochodzenie w toku.

Dn. 23 bm. za kradzież zegarka z mieszkania na szkodę Korduńskiego Piotra, zam. w Sosnowcu przy ul. Prostej 11 spisano protokół na Gołowską Ludwikę, zam. w Sosnowcu przy ul. Dęblińskiej 13 który skierowano do Sądu Pokoju II Okr. w Sosnowcu.

Dn. 23 bm. za przywłaszczenie liny i miotel drucianych na szkodę Michalskiego Jana zam. w Sosnowcu przy ul. Smolnej 2 spisano protokół na Barana Szczepana zam. w Strzemieszyczach Małych, który skierowano do Sądu Pokoju II Okr. w Sosnowcu.

Dn. 23 bm. niewykryty sprawca na placu targowym, skradł z kieszeni zegarek, na szkodę Podstady Augustyna zam. na G. Śląsku. Dochodzenie w toku.

Dn. 23 bm. za kradzież skóry ze sklepu wart. 550. mkp. na szkodę Wajmana Machina zam. w Sosnowcu przy ul. Piłsudskiego 66 spisano protokół na Chałachudę Andrzeja z Poznania z okolic Lubaszówowa który skierowano do Sądu Pokoju II Okr. w Sosnowcu.

Niewykryty sprawca z mieszkania skradł suknię, wart. 20.000 mk. na szkodę Rauch Eleonory, zam. w Sosnowcu przy ul. Florjańskiej 24. Dochodzenie w toku.

Za nieprzestrzeganie spoczynku niedzielnego w sklepach rzeźniczych, spisano protokół na Rabinke Dawida, zam. w Sosnowcu przy ul. Piłsudskiego 136, który skierowano do Sądu Pokoju II Okr. w Sosnowcu.

Za nieprzestrzeganie spoczynku niedzielnego, spisano protokół na Najmana Markusa, zam. w Sosnowcu przy ul. Nowej 4, który skierowano do Sądu Pokoju II Okr. w Sosnowcu.

Za nielegalny handel pieczywem spisano protokół na

Zilberbrot Małkę, zam. w Sosnowcu przy ul. Kołtataja 7, który skierowano do Sądu Pokoju II Okr. w Sosnowcu.

Niewykryci sprawcy z mieszkania skradli 60.000 mk., na szkodę Grizgrina Jandla, zam. w Sosnowcu przy ul. Szenowskiej 32, Dochodzenie w toku.

Niewykryty aprowacz skradł z kieszeni portfel, zawierający 11.000 mk., na szkodę Pakuły Władysława, woźnicy z Pow. Kasy Chorych m. Sosnowca. Dochodzenie w toku.

Za kradzież kury z podwórza, na szkodę Sarny Florentyny, zam. przy ul. 3-go Maja 11, spisano protokół na Sikońską Marjanę, zam. w Sosnowcu przy ul. Towarowej 14, który skierowano do Sądu Pokoju II Okr. w Sosnowcu.

Za przywłaszczenie trzech rowerów przez Hofmana Ostrowskiego i Rajczyka, zam. w Sosnowcu, na szkodę Antoniego Muszyńskiego, zam. w Sosnowcu przy ul. Cmentarnej 7, spisano na wyżej wymienionych protokół. Dalsze dochodzenie w toku.

Z Dąbrowy.

— **W sprawie naszych telefonów.** Mieszkaniec Dąbrowy chcący rozmawiać z Sosnowcem musi stracić co najmniej 10—20 minut, a nawet i to często bywa półgodziny zanim się połączy z żądanym абонентом telefonicznym. Obsługa naszych telefonów bardzo zła, a panie telefonistki z abonentów, często robią sobie błaznów łącząc ich z niepożądanymi abonentami. Panowie naczelnicy stacji pocztowych tak Dąbrowy i Będzina, jak również i stacji głównej powinni zwrócić większą uwagę na panienki telefonistki, romanujące z pp. urzędnikami czy innymi osobami płci męskiej, i obsługę telefonów pozostawić należałoby w rękach męskich, a napewno nie byłoby tyle sarkania i narzekań na nasze telefony. Może to posłuży tym razem za zbawczy skutek, a nas interesantów wybawi od chorób nerwowych, jakie niejednemu nabył przez nasze telefony.

— **Ławki dla starców i pań.** W mieście Dąbrowie co rok w czasie letnim są ustawione na ulicach Króla Sobieskiego i Królowej Jadwigi ławki dla publicznego użytku, z wygody których w dni świąteczne ma możliwość korzystać kilka tysięcy mieszkańców. Lecz nie każdy ma szczęście zdobyć sobie miejsce na ławce, gdyż jak zauważyć można, na ławeczkach często rozpięrają się młodzieńcy dla romansowania przyjemnego aż do późnej nocy, nie mając poczucia i uprzejmości gościnnej dla starców i pań, które wychodzą na miasto, nie mogą odpocząć nawet 5 minut na tych ławkach.

— **Kran przeciwpożarny.** W tych dniach został założony w Dąbrowie na rogu ulic Ulmana i Sienkiewicza kran przeciwpożarny dla specjalnego użycia w celu czerpania wody w czasie pożaru. W tej dzielnicy pożądanym byłoby ażeby tych kranów przeciwpożarnych było więcej założonych.

— **Nowa straż ogniowa.** Przed paru miesiącami na kopalni „Koszelewo“ w Dąbrowie została utworzona nowa straż ogniowa przez Tow. francusko-

włoskie niezależnie od istniejącej straży ogniowej przy kopalni „Paryż“. Na kopalni „Reden“ przed wojną na kilka lat była straż ogniowa, lecz obecnie ta kopalnia nie ma wcale straży ogniowej, a dlaczego? Czyżby tak biedne było T-wo Francusko-Ruskie Tylko więcej dobrej woli i nieco funduszu, a straż nowa powstania, bo amatorów na strażaków nie brakuje. Niech więc T-wo o tem pomyśli.

Z TEATRU.

(KOMUNIKAT TEATRALNY).

Dziś, w niedzielę, teatr czynny dwukrotnie: po poł. „Kobieta bez skazy“ z pp. Chojnacką, Mrowińską, Opałińską, Grewiczem, Dąbrowskim, Orlińskim, Puchniewskim i innymi w rolach głównych. Popołudniowe to przedstawienie budzi ogólne zainteresowanie, na które wybiera się cała okolica (jedynie dorośli), ażeby poznać tak znakomity utwór Gabrijeli Z polskiej; jakim jest bez wątpienia „Kobieta bez skazy“.

„Medal Trzeciego Maja“ dany będzie dzisiaj poraz pierwszy na wieczorowe przedstawienie. Znakomity komedjopisarz Stanisław Koźłowski, autor wielu znanych i cenionych utworów scenicznych do tej satyry politycznej zaczerpnął temat z czasów Hurki i Apuchtina, kiedy to poszukiwali ciemieży nasi odbitki medalu Trzeciego Maja. Wystawienie dzisiejszej premjery, która obiegła z olbrzymim powodzeniem wszystkie pierwszorzędne polskie sceny, a u nas grana jeszcze nie była budzi ogólne zainteresowanie.

„Medal Trzeciego Maja“ w Dąbrowie. Zapowiedź wystawienia poraz pierwszy świetnej satyry na poniedziałkowe przedstawienie w teatrze „Komety“ obudziła wielkie zainteresowanie wśród melomanów którzy gremjalnie wybierają się na to przedstawienie.

„Medal Trzeciego Maja“ w Będzinie wystawiony będzie poraz pierwszy w nadchodzący wtorek w teatrze Corso. Teatr w Zawierciu. W nadchodzącą środę dane będzie jedno przedstawienie w sali „Stella“ przez zespół teatru H. Czarneckiego.

Pamiętajcie
o niedoli
i niedzy
repatryantów

Kobieta a sport.

Musimy sobie z bólem serca powiedzieć, że jesteśmy społeczeństwem bardzo jeszcze zacofanym, jeśli już nie pod każdym względem, to przynajmniej na punkcie sportu. To, co u innych narodów dawno już zyskało prawo o-

bywatelstwa, a nawet jest dość poważnie przez czynniki miarodajne wspierane, u nas traktowane jest po macoszemu, lub też zupełnie lekceważone. Jeśli już nie dla ogółu, to przynajmniej dla siebie samych powinniśmy coś zrobić. Wszak najmielszą rzeczą dla każdego człowieka jest jego zdrowie, a jednak każdy stara się właśnie jaknajmniej o to ażeby zdrowie zniszczyć, mało zaś jest takich, którzy przez fizyczne ćwiczenia wzmacniają swe zdrowie i siły. I to jest właśnie objawem bardzo smutnym. Najbardziej lekceważy sobie ćwiczenia sportowe kobieta nasza. Każdej z naszych pań zdaje się, że powołaniem ich jest grać na fortepianie, pięknie tańczyć, flirtować, a wreszcie wyjść za mąż. A zdrowie? Od tego jest lekarz, letniska, kąpiele, wreszcie mąż, który obowiązuje jest pielegnować z koniecznością i dbać o jej zdrowie. I ten stary udarty szablon, stawia sobie przeważnie nasza kobieta za program życiowy. Najwyższy już czas z tem zerwać. Kobieta sama powinna dbać o swe zdrowie. Przesady wszelkie na bok. Wszak żyjemy w czasach równych praw. Dlaczego naprzykład kobiecie nie wypada grać w piłkę, biegać, pływać, skakać i t. d. Czy dlatego że na czas ćwiczeń musiałaby się ubrać w strój sportowy, lub też, że jej fryzura mogłaby uciepnieć, albo liczą się spłonić więcej niż zwykle? Przecież są to tak blache przesady, że można nad nimi przejść śmiało do porządku dziennego. Kobieta francuska, angielska, amerykańska wychodzi także za mąż a jednak na zabój uprawia sporty, a nawet w niektórych gałęziach stara się rywalizować z męskimi kolegami. Jestem również pewny, że sport absolutnie nie zabija innych umiejętności, na których może zresztą zupełnie słusznie, każdej kobiecie zależy.

Niektóre nasze panie, chcąc już cośkolwiek zbliżyć się do swych rówieśniczek zachodnich grają w tenisa, jeżdżą na saneczkach i nartach, używają sportu łyżwiarskiego i pływackiego. Czynią to jednak przeważnie ospale najczęściej bez dodatnich rezultatów od tak dla zabicia czasu, czasem zaś dla dobrego tonu. Naturalnie, że takie traktowanie sportu korzyści przynieść nie może. A nawet gdy która rzetelniej jeden z tych sportów uprawia, to w każdym razie otrzymuje wyniki jednostronne, wyrabia bowiem mięśni rąk lub nóg, bez większych korzyści dla całego organizmu. Kobieta powinna uprawiać wszystkie sporty narównie z mężczyznami z całym zapalem i bez zenady. A jeżeli to ostatnie ma stanowić przeszkodę poważną w ćwiczeniu wspólnem z płcią brzydką, to niechaj tworzy osobne kluby kobiece, gdzie ten skrópuł nie będzie miał miejsca.

Przez sport usuniemy sentymentalizm, który jest niczem innym jak tylko słabością kobiecą. Mniej wdychań, więcej ćwiczeń niechaj będzie hasłem dla naszych pań. Przyznaję się otwarcie, iż jestem zwolennikiem małżeństw eugenicznych w których mąż i żona są ludźmi zdrowia fizycznego i teźny duchowej. Gdy takie małżeństwa będą zawierane posiadać będziemy z czasem silną i zdrową młodzież.

A więc moje panie, dla dobra ogółu wzywamy was do szeregu sportowego. Szczupłe grono sportowców polskich przyjmijcie was z największą sympatją.

W.

Noc.

Lekki prąd wiatru trzęsł kołysze,
Z cicha szeleści w sitowie,
Wnosi niepokój w wieczorną ciszę
Księżyc wążutki na nowiu!

Ściela się dymy, mgliste opary
Wstają w promieniach miesiąca!
Modły wieczorne szumi dąb stary.
Skrzydłem noc ziemię potrąca.

Świerszcz gdzieś w ukryciu skrzyp-
[ki nastraja;
Derkacz odezwał się w łące...
Rozkwit natury pieści, upaja...
Ziemia śle szeptu gorące...

Kładzie się cisza na pola płowe,
Wioskę milczeniem otula!
W chacie pobożnie pochyla głowę,
Skończywszy pacierz — babula.

Zwolna za wielkie stoczył się bory
Księżyc ogromny — rogaty!
Zgasły ostatnie światła kolory —
W mroku spokojnie śpią chaty!

Tylko w ostatniej, na krańcu wioski,
Niby w popiele iskierka,
Żarzy się płomyk cichy bez troski
Ku nam ciekawie wciąż zerka!

Tylko w upuście woda wciąż szme-
[rze...
Lekki wiatr przebiegł przez pole...
I nieskończone szepcą pacierze
Wioski strażnicze — topole!...

S. K.

**Nie kupujmy obcych wyrobów
od naszych wrogów
jeżeli mamy w kraju
swoje własne,
wytworzone rękami
polskiego
rzemieślnika
i robotnika**

Z KRAJU.

Rodzona matka współ z oj-
czyzmem morduje syna o 2
morgi pola.

Odwieczny problem walki
o skrawek ziemi, drzemiaczy w
duszy każdego rolnika, znaj-
duje od czasu do czasu jaskra-
wy wyraz w krwawym drama-
cie.

W walce o czarną skibę
leje się krew ludzka, kawa-
łek ziemi kupuje się kosztem
ludzkiego żywota. Głód ziem-
ni jest silniejszy nad miłość
blźniego, nad kodeksy karne
i porządek społeczny, jest na-
wet silniejszy niż najsilniej-
sze węzły krwi.

Tak było i tutaj.
Dwudziestoletni parobek
Jan Horyń w Kiesiole, bo-
breckiego powiatu, nie cieszył
się miłością swoich rodziców
tj. matki i ojczyma, ojciec bo
wiedział o dawnej.

Ojczym Horynia, Michał
Zebich, nie kochał go, bo nie
łączyły go z pasierbem żadne
blźsze węzły, odwrotnie: mł-
dy pasierb przeszkadzał mu,
boć lepiej mieć w domu dzie-
ci własne, aniżeli cudze.

Matka Horynia, Kseńka,
była sobie ot taka kobieta, ja-
kich wiele. Kochała przed-
tem ojca Janowego, kochała
teraz swego Michała, więc ko-
biecym trybem dzieliła wszyst-
kie upodobania i niechęci mę-
za, który był jej blźszy niż
syn.

Jan Horyń miał dziedzic-
zyć po kimś 2 morgi pola.
Z tem swoim prawem dzie-
dziczenia robił konkurencję
matce, co przywodziło ojczy-
ma do szalu wściekłości, za-

czął więc biednego pasierba
nienawidzić, jakby najgorsze-
go wroga.

Ksonia uważała za swój
obowiązek dzielić nienawiść
męża. Więc także zaczęła od-
nosić się do rodzzonego syna
jak do psa.

Chłopakowi wyrządzali
mniejsze i większe przykroś-
ci, lecz to ich niezadowalało.
W mózgach tej pary małżeń-
skiej tępa, zwierzęca niena-
wiść do dziecka o te dwie
morgi gruntu zrodziła się
wreszcie myśl zamordowania
syna.

Zwierzęcy akt wykonano
w ostatni dzień maja gdzieś
około południa. W stodole
znalazł się Jan Horyń i jego
ojczym Michaj. Bez wielkiej
sprzeczki i dłuższych wstę-
pów ojczym rzucił się na pa-
sierba, powalił go na ziemię
i zaczął mordować.

Młody chłopak bronił się
rozpaczliwie. Nadludzkim wy-
siłkiem zepchnął ojczyma, lecz
jedno uderzenie pięścią w gło-
wę oszołomiło go.

Skorzystał z tego ojczym.
Rzemyk, który wpadł mu pod
rękę zadzierzgnął w kształt
pętlicy, zarzucił na szyję pa-
sierba i zaczął pętlę zaciskać.

Chłopak rzucał się chwilę,
lecz obrona ta była raczej od-
ruchowa. Pod wpływem ścis-
kanej pętli twarz mu czerwie-
niała i siniała, wlepił w swe-
go mordercę oszalałe z prze-
rażenia oczy, z gardła popły-
nął mu wraz z pianą i krwią
straszny, stłumiony charkot
człowieka duszonego.

A zwierzęcy napastnik du-
sił i czekał. Jan chrapał co-
raz słabiej, przestał się rzu-
cać i bronić... a pochwili —
morderca odciągnął nabok
drgającego jeszcze i ciepłego
trupa.

Jaki był w tym akcie współ-
udział matki trudno narazie
ustalić, lecz w każdym razie
współudział taki był.

Morderstwa nie dało się
długo ukryć. Pomiarkowali
coś sąsiedzi, dowiedzieli się
o tem policja i w niedługim
czasie wpadła na trop morder-
ców.

Zbrodniczych małżonków
odstawiono do sądu powiato-
wego w Chodorowie, miejsce
czynu i trupa oglądęła komi-
sja sądowo-lekarska.

Tak walczą ludzie u nas o
skibę!

**Popierajmy
handel własny
i zrzeszajmy się
w kooperatywach
rozumnie i uczciwie
prowadzonych!**

Ze świata.

Nowe kopalnie radu.

W Kornwalji wznowiono —
jak donoszą dzienniki londyń-
skie — przerwane wskutek
wojny prace w kopalni Tolgar-
rich, zawierającej blendę ołowia-
ną

Prace mają być prowadzo-
ne obecnie z energią zdwoj-
oną, gdyż w kopalni tej stwier-
dzono istnienie dwu bogatych
pokładów uranu.

Dyrektor Towarzystwa, któ-
rego własność stanowi ta ko-
palnia, przeświadczony jest,
że niebawem Kornwalja stanie
się główną dostarczycielką ra-
du, na równi kopalni Johan-
nistał w Czechach.

Buty ze skóry ryb.

Wobec drożyzny skóry w
krajach nadmorskich zaczęto
używać skór wielkich ryb i
waleni. Doskonałą skórę dają
rekiny, pily, delfiny. Skóry te
zależnie od gatunku i sposobu
garbowania, nadają się zarów-
no na obuwie, jak rękawiczki.
Doskonałą skórę daje wielo-
ryb — nawet jego błony żo-
łądkowe są używane. W fa-
bryce amerykańskiej ze skóry
jednego wieloryba wyrabiają
200 par ciężkiego obuwia, tu-
żin lekkiego, kilka metrów pa-
sów i dużą ilość drobiazgów.

Wspaniała nagroda za urato-
wanie życia.

W Anglii zmarł niedawno
pewien oficer, który cały swój
majątek w wysokości miliona
funtów szterl. zapisał prostemu
żołnierzowi Red Poirier
za to, iż ten swojego czasu
w walkach nad Sommą urato-
wał testatorowi życie. Władze
londyńskie wysłały do szcze-
śliwego spadkobiercy, który
bawi w Ameryce, apel, by sta-
wił się po odbiór nagrody.

ROZMAITOŚCI.

Co znaczą żeńskie imiona?

Niejedną z czytelniczek musiała
zauważyć, że imię jej ma jakieś
brzmienie niepolskie. I nic dziwne
go, ponieważ są to przeważnie wy-
razy, wzięte z języków wschodnich
lub greckiego i łacińskiego.

I tak greckiego pochodzenia są
następujące: Agata (dobra, dobrot-
liwa), Dorota (dar boży), Fulia (pię-
szczęotka, rozmowna), Helena (żona
króla spartańskiego Menelau-
sa, była powodem 10-letniej wojny
trojańskiej), Irena (Eirene, pokój,
bogini pokoju, spokojna), Katarzy-
na (czysta, cnotliwa), Melania (ciem-
na), Stefania (od stefana, wieniec),
Teofila (Bogu miła, bardzo szczę-
śliwa), Teodora (dar boży, poświę-
cona Bogu), Teodozja (datek bo-
gom), Zofia (sofia, mądrość, mą-
dra) i t. d.

Z języka łacińskiego pochodzą:
Augusta (cesarski majestat, wyso-
kość, szanowna, czcigodna, dostoj-
na, wzniosła), Berta (szczęśliwa,
błogosławiona, święta), Cecylja (po-
chodząca z rodu Cecyljuszów), De-
zyderja (pożądana, ulubiona), Feli-
cja (szczęśna), Julja (z rodu cesar-
skiego Juljuszów), Klara (jasna, za-
na, czysta), Klementyna (łagodna),
Konstancja (stałość, stała, wytrwa-
ła), Kamilla (służąca ołtarzowi, po-
sługująca przy ołtarzu), Krystyna
(chrześcijanka), Lucja (urodzona ran-
kiem, oświecona), Małgorzata (per-
ła), Romana (Rzymianka), Rozalja
(Różana), Regina (królowa), Saba-
na (porwana), Urszula (młoda, ma-
ła niedźwiedzica), Wiktorja (zwy-
cięstwo, zwycięska), Leonia (odw-
ażna), Emilia (grzeczna, wyraz wła-
ściwie grecki) i t. d.

Z języków wreszcie wschod-
nich: Anna (miła), Elżbieta (błogos-
ławiona), Gabriela (boska), Joanna
(dziecko boże), Marta (smutna), Zu-
zanna (czysta), Matylda (bohater-
ska) i t. d.

Roztargniony profesor.

W tych dniach zmarł w Wuerz-
burgu, słynny lekarz i profesor
tamtejszego uniwersytetu, Leube.
Uczony ten znany był ze swego
roztargnienia. Z tego powodu
wieczne miał historie ze swym pa-
rasolem, który mu stałe towarzy-
szył w wycieczkach na miasto.

Pewnego dnia wybrawszy się
po sprawunki, oczywiście z paraso-
lem w ręce, zapomniał obciążo-
ny paczkami o swym deszczochro-
nie i zostawił go gdzieś po drodze.
Spostrzegłszy w domu brak
przyjaciela, wraca do sklepów,
w których robił sprawunki. Pyta o pa-
rasol w jednym i drugim sklepie,
ale bezskutecznie. Wreszcie w trze-
cim oddają mu zgubę. Uradowany
wiele wola!

Przynajmniej państwo jeste-
cie uczciwsi niż właściciele tych
dwóch sklepów, w których już by-
łem po ten parasol.

Szczury i myszy!

Po przerwie spowodowanej wojną

LABORATORIUM

A. ZALEWSKIEGO
w Rawie Mazowieckiej

wznawia wyrób swojej ze swojej
skuteczności

Pasty na szczury i myszy.

UWAGA: nieszkodliwa dla
zwierząt domowych i ptac-
twa, truje tylko szczury
i myszy 3245

Zamówienia wysłać się za salosa-
niem pocztowym. Żądać w apte-
kach i składach aptecznych.

Dr. REICHSTEIN

ordynuje

w Ciechocinku

(dom dawniej Müllera). 330

Dr. medycyny
WACŁAW BIBROWICZ

choroby nerwów i serca
dawniej lekarz zakładów klini-
cznych w Berlinie i Wrocławiu.
przyjmuje w wtorki, czwart-
ki i soboty od 11 do 2-ej.
Sosnowiec, ul. 3 Maja 24.

3525

Dr. H. Grodziński

h. lekarz szpitali chorób
wenerycznych i skórnych

Choroby weneryczne, skórne,
i moczołciowe. 1343

Przyjmuje od 11—3 i od 6—8.

Panie 5—6.
Sosnowiec Kowalska 3 m. 7 (2 p.)

Doktor medycyny

SIAŁOŻĘCKI

Atuszery i kobiece choroby z klin. prof. D. O. Ott w Petersburgu.
Ordynuje w Sosnowcu w poniedziałki, środy i piątki od 2 do 6 1/2.
przy ul. 3 Maja 24. (Zamiesz. w Katowicach: Grundmanstrass 33, tel. 11/43).

3384

Siusarz

narzędziowy o pierwszorzędnym kuali-
fikacjach potrzebny do Fabryki Haceli
„Podkowa”. Sosnowiec, Wiejska 5.

1836

Na zasadzie rozporządzenia W. Pana Inspektora Ochro-
ny Lasów Okręgu Kieleckiego z dnia 1 go czerwca r. b.

ZARZĄD DÓBRZŁOTY POTOK

podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że ze względu
na niezbędną ochronę naturalnych podsiwów i ręcznych
upraw w lasach tutejszych jako posiadających wyjątkową
wartość i znaczenie doświadczalnicze, osobom obcym, w
interesie lasów nie zatrudnionym wzbrania się wstępu do
lasów pod odpowiedzialnością sądową. Dopuszczane będą tyl-
ko wycieczki szkolne i naukowe, o ile na 8 dni naprzód za-
wiadomią Zarząd o zamiarze przyjazdu i zaopatrzą się w od-
powiednie legitymacje Zwierzchności pedagogicznych. 3541

Epilepsja (Choroba świętego-Wita)

Zmniejsza siłę i ilość ataków konwulsyjnych, a przy dłuższem
zastosowaniu, zupełnie usuwa tę chorobę 816

Oryginalny „NOWOPILEPTOL“

(z kogutkiem). Żądać w aptekach i składach aptecznych.

Damska
suknia

4.500

letnia tylko mk.

Wysyłamy wprost z fabryki piękną damską letnią całą su-
knę trykot nadzwyczaj praktyczną nadającą się na każdą figurę
w kolorach: czarny, granatowy bordo, czerwony, lila róż-
owy, niebieski, zielony, piaskowy, szary, brązowy, elektryk, bia-
ły itd. najmodniejszy fason pięknie przybrana tylko za 4500 mk.
Przesyłka 300 mk. Przy zamówieniu 3 sukien i więcej
przesyłka na nasz rachunek.

Wysyłamy zaraz pocztą za pobraniem (płaci się przy od-
biorze).

Prosimy adresować:

3811

I. Lubka-Łódź 20.

Dnia 25 b. m. o godzinie 4 po południu przy ul. Sien-
kiewicza L. 8. odbędzie się

2601

Ogólne Zebranie

majstrów cechu rymarsko-siodlarskiego.

P.P. Majstrzy, którzy nie należą do cechu, a chcieliby
należeć, zechcą się zgłosić na ogólne zebranie. Zarząd.

NWALIDA—handlowiec poszukuje mieszkania w Sosnowcu. Zgłoszenia do Kurjera. 3664